

Eind juni vond in het Okura-hotel in hartje Amsterdam voor het eerst de conferentie OOP Europe plaats. Deze driedaagse conferentie behandelt onderwerpen die verwant zijn aan het thema objectoriëntatie en is een afgeleide van de jaarlijkse en veel grotere OOP conferentie die later dit jaar plaats zal vinden in München. De Duitse organisator SIGS Datacom verwacht daar zo'n 1.500 deelnemers. Reden voor de organisator om uit te proberen of een soortgelijke, maar iets kleiner opgezette conferentie ook op een andere locatie haalbaar was.

verslag

OOP Europe in Amsterdam

Conferentie verdient beter lot

Waar in München vooral wordt gemikt op de Duitse markt, hoopt SIGS Datacom in Amsterdam vooral de objectgeoriënteerde ontwerpers en ontwikkelaars uit de Benelux en Groot Brittannië te trekken, aldus Frances Paulisch, verantwoordelijk voor de samenstelling van het programma. Uiteindelijk blijkt ongeveer de helft van de bezoekers uit Nederland te komen en zo'n twintig procent uit Groot Brittannië. Daarnaast trekt het onderwerp vooral Scandinaviërs, Belgen en enkele Duitsers.

STERKE BEZETTING De conferentie besteedt naast de nodige aandacht voor de technologie rond objectoriëntatie, ook ruim aandacht aan methoden en projectmanagement. Naast de logische Java- en XML-sessies levert dit dan ook sessies over agile development, extreme programming en de aankomende versie van UML. De opzet slaagt slechts ten dele. Ondanks de sterke bezetting van het programma met, onder andere Scott Ambler, Robert Martin en Erich Gamma, blijft de belangstelling, vooral door de veranderende economische omstandigheden, achter bij de verwachtingen van organisator Frances Paulisch. Waar zo'n 400 deelnemers werden verwacht, blijft de teller steken rond de 120 belangstellenden, echter wel van diverse nationaliteiten.

NEDERIGHEID De eerste dag van de prima georganiseerde conferentie kent een drietal workshops die de hele dag in beslag zullen nemen. Andy Olson van Microsoft verzorgt een tutorial over het ontwikkelen van applicaties met Visual Studio .NET en XML. Parallel wordt een workshop webservices en servicegeoriënteer-

de architecturen verzorgd. Ik kies echter voor de derde workshop over agile development. Deze wordt verzorgd door Scott Ambler, slechts een van de belangwekkende namen op het programma. Ambler is vooral bekend als vooraanstaand lid van de Agile Alliance en auteur van boeken als "The Object Primer" en "Agile Modeling".

Op sokken en in vlot tempo trekt de kalende Canadees het publiek langs een verzameling systeemontwikkelmethoden. Hieronder uiteraard extreme programming, DSDM, feature driven development en Rational Unified Process. Wat de workshop aardig maakt zijn de anekdotes die Ambler uit eigen ervaring vertelt, maar vooral ook uit zijn samenwerking met de auteurs van de meeste andere methoden. Zo spreekt Ambler de hoop uit dat Kent Beck, schrijver van extreme programming, aan de vier waarden van deze methoden een vijfde waarde uit de koker van Ambler toevoegt. Nederigheid. Vanzelfsprekend eindigt Ambler de dag met zijn eigen aanpak die agile modellering wordt genoemd. Tussendoor probeert de spreker het publiek te motiveren met kleine groepsoefeningen, bijvoorbeeld over de competenties van ontwikkelaars. Op de eerste plaats kiest het voornamelijk uit techneuten bestaande publiek hier opvallend genoeg - natuurlijk terecht - voor communicatieve vaardigheden.

SCOTT AMBLER'S SPANNINGSVELD In het avondprogramma van de eerste dag mag Scott Ambler vertellen over zijn favoriete onderwerp: objectoriëntatie en relationele databases. 'De verschillen tussen de werelden van objectoriëntatie en databases zijn maar moeilijk overbrugbaar', vertelt Ambler mij 's ochtends tijdens de koffie. 'Enerzijds hebben projecten en vooral

agile projecten flexibiliteit nodig in het ontwerpen van de database, anderzijds zoeken ontwerpers en ontwikkelaars van de database vooral stabiliteit. Het idee dat anderen zich met de structuur van de database bemoeien is voor database administrators vaak moeilijk te verkroppen. Daarnaast is het ontwikkelen van sorted procedures en query's in databases natuurlijk ook een specialiteit die veel objectgeoriënteerde ontwikkelaars er maar zo'n beetje bijdoen. Vandaar dit al jaren spelende spanningsveld.'

De tweede dag biedt een keur aan boeiende en soms wat minder boeiende lezingen wederom over uiteenlopende onderwerpen. Theoretische lezingen van anderhalf uur over bijvoorbeeld Java en SOAP worden afgewisseld met cases, vooral uit de Germaanse praktijk, in drie kwartier over bijvoorbeeld webservices en Rational Unified Process. Bijzonder aardig zijn de lezingen van Gernot Starke, een prototype academicus compleet met vlinderstrikje, snor en verward kapsel. Hij verzorgt op de tweede dag een bijzonder vermakelijke project disaster training waar hij fijntjes uit de doeken doet wat iedereen in systeemontwikkelpromjecten er aan kan doen om projecten te laten mislukken. Daarbij geeft Starke bij voortduring aan wat de 'tegenstanders' in projecten – de geeks - er aan doen om projecten toch te laten slagen.

PINK FLOYD Een van de bekendste sprekers op het programma is natuurlijk de Zwitser Erich Gamma. Aanvoerder van de Gang-of-Four, auteur van "Design Patterns" en samen met Kent Beck bedenker van JUnit. Gamma is inmiddels medeverantwoordelijk voor Eclipse, een min of meer open source initiatief voor de ontwikkeling van gereedschappen voor ontwikkelaars, dat opvallend genoeg bijvoorbeeld wordt gesteund door IBM, Borland en WebGain. Zoals verwacht is de grootste zaal van het Okura niet groot genoeg voor het toegestroomde publiek als Gamma de zaal betreedt, goed gebronsd en gekleed in een roze Hawaii shirt.

Gamma vertelt in drie kwartier de achtergronden van Eclipse en de nieuwste (2.0) versie van het ontwikkelgereedschap die een dag later zal worden vrijgegeven. Na prijsgegeven te hebben dat de naam van het ontwikkelgereedschap afstamt van het laatste nummer van Pink Floyd's "The dark side of the moon" demonstreert Gamma de vele mogelijkheden van het gereedschap. Hieronder vallen bijvoorbeeld de ingebouwde refactorings en de mogelijkheden om zelfs plug-ins voor het ontwikkelgereedschap te ontwikkelen die reageren op de diverse events (als hooks) die het gereedschap vuurt. Toegegeven, de demonstraties is indrukwekkend. Veel tijd om met Gamma van gedachten te wisselen is er niet. Direct na de presentatie vliegt de spreker terug naar Zwitserland om het branden van de cd's van Eclipse te monitoren.

Erich Gamma in de grote zaal

VOORLEZEN Alhoewel Michael Anderson van Telelogic de nieuwigheden aan UML 2.0 uit de doeken doet, behoort de derde dag vooral toe aan Robert Martin. Deze luide en lijvige Amerikaan is een van de belangrijkste exponenten van extreme programming en auteur van een van de boeken over deze agile methode. Martin mag in verschillende sessies van leer trekken over het ontwerp van klassen, ontwerpen met UML en programmeren in Java. Alhoewel het stemgeluid van de spreker luid genoeg is om de grote zaal van het Okura zonder microfoon te bedienen, komt zijn verhaal toch niet altijd even duidelijk over. Zijn eerste lezing is goed en laat vooral aardige staaltjes refactoring zien. Bij zijn tweede lezing meent Martin echter te volstaan met het min of meer voorlezen van een nog niet gepubliceerde hoofdstuk uit een boek. Zijn derde lezing over het wel en wee van systeemontwikkelpromjecten is echter weer heel levendig en toont feilloos de defecten van traditionele systeemontwikkelmethode.

LEVENDIGE DISCUSSIES Alles in ogenschouw nemend is de inhoud van de conferentie, mede dankzij de aardige locatie en goede maaltijden, geslaagd te noemen. Het programma levert weer voldoende stof tot nadenken. Het aardigste aan de conferentie is echter vooral de nabijheid van een aantal vooraanstaande sprekers. Er ontstaan dan ook tijdens koffiepauzes en lunches levendige discussies tussen de sprekers en de deelnemers. Jammer dat de belangstelling rond het evenement minder groot was dan verwacht. Wellicht dat dit bij eventuele volgende edities beter zal zijn.

Sander Hoogendoorn is Partner Ordina en Chief architect Ordina's Agile Development Center. (e-mail: sander.hoogendoorn@ordina.nl)